

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad és csanádi egyesült vasutak palotájában, főbejárat-
tól balra az udvarban. — Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 357.

ELŐFIZETÉS: Helyben: évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 hónap 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 hónap 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos betű sor egyszer 10 kr, minden kö-
vetkezől 8 kr. Bélyegdíj külön 80 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi
egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Haza és szabadság.

Arad, október 26.

Mielőtt kétszer leperegné a fővényóra
omokja, hosszú időre eldől hazánk sor-
s és a gördülésükben megállapodott
koczkák lapjairól leolvashatjuk a közel
jövő jóslatát. A most szerdán végbemenő
választások alkalmával az összes kerület-
nek több mint két harmadrészeben ki lesz
hirdetve a népitétel s azzal együtt el-
döntve a nagy ütközet, melyre a pártok
felvonultak, s melyből a győzők lobo-
góikra tűzve mutatják föl diadalmasan a
történet ama lapjait, melyet ők, illetőleg
választott vezéreik lesznek beirandók.

Talán még soha sem voltak oly fon-
tos érdekek az urnák elé rakva és a nép
kényének, józan ítélete vagy elfogultsá-
gának, bölcs mérséklete vagy féktelen
szenvedélyének kiszolgáltatva, mint most;
talán sohasem tolongott még a törvény-
hozás ajtaja előtt annyi hivatalos kontár,
vagy az alkotmányos rend és szabadság-
nak annyi kérlelhetlen és ravaszul rejtő-
zött ellensége, mint ez alkalommal, kik a
honalkotás eszközeit és erőszakát hatal-
mukba akarják minden áron keríteni,
hogy feldulják és semmivé tegyék három
évtized korszakot alkotó vívmányait és a
továbbfejlődés egyetlen biztos alapját.

Vajha rendelkeznének oly hatalmas szó-
zattal, mely tülharsogná a harciba keve-
redett pártok vad zaját, hogy odakiált-
hatnánk küzdő elvtársainknak: **Vigyázzatok!** a haza, a szabadság üdvé függ a szabad elvű párt győzelmétől! Nézzetek végig az ellenfél hadsoraiban, olvassátok lobogóik jellegit és fontoljátok meg, hogy

ott van-e csak egyen is az alkotmány to-
vábbfejlesztésének, vagy a kivívott sza-
badság megőrzésének fogadalma?

Ott van az ellenfél balszárnya, mely-
nek jelszava ledönteni a kiegyezés alap-
jait, melyek 30 év óta nemzeti létünk oly
szilárd fundamentumainak bizonyultak,
hogy azokra nemzeti nagyságunk korszak-
os alkotásait is felépíthettük; és ott van
az ő jobb szárnyuk, mely az alapot elfo-
gadja ugyan, de lehordani igyekszik róla
a felvilágosodottságnak, a lelkiismeret-
szabadságnak az egyéni függetlenségnek
magaasztos csarnokait és a felekezeti ső-
téttség, az osztályuralom és a fajgyűlölet
sötét lovagvárait akarja helyettük oda-
építeni és pedig legádázabb ellenségeink
segítségével.

Es a Kossuth- és néppárt két fősző-
csapatja között az **Ugron és Apponyi** vezetése alatt nem látunk másokat,
mint szemén-szedett politikai szerencse
vadászokat, kik e sötét szövetség győzel-
mének esetében külön lobogójukat eldod-
nák és azokhoz csatlakoznának, kik a
szákmányt megkerítették.

Veszedelemesebb ellenfelekkel nem kü-
zdött még guvernementális párt, mint a
mostani választásoknál a magyar szabad-
elvű párt, és dicstelenebb, romlottabb, el-
züllöttebb ellenzéke még nem volt bár-
mely ország alkotmányos közéletének,
mint a milyen most ostromolja a haza al-
kotmányának bástyáit.

A szabad elvű párt táborában vannak
elhelyezve a haza és a szabadság kettős
frigyszekrényei, és bizonyos, hogy ha
szákmányul esnek, menthetetlenül kifoszt-
ják azokat, mielőtt a helyesebb tudatra
ébredt népakarat visszaszerezhetné őket.

Ezzel az érzülettel, a felelősségnek ev-
vel a rettenetes tudatával menjünk az üt-
közethez. Vessék ezt szívökbe városunk
és megyénk szabad elvű polgárai, s ne
maradjon közülök senki otthon a szent
harcból; vértessék magukat a hazának
önzetlen szerelmével, ne tánguljanak az el-
lenfél vad üvöltéseitől, ne törődjenek a
mérgezett nyilaknál is undokabb sár és
piszok fertelmével, melyet a rágalmak
mocsarából merít és dob reájuk az ellen-
zék. **A t ö r t é n e l e m k o m o l y**
n e m t ö j e á l l ö r t k ü z d e l m ű n k n é l,
és jobb ha győzve törjük a szenny lofr-
jait, míg nekünk majdan igazságot szof-
gáltat, sem hogy megfutamodva, kifoszt-
ott kortársaink rehabilitáljanak ezzel a
szemrehányással: **»Ti voltatok a becsüle-
tesek és jó hazafiak, de gyávák vol-
tatok.**

Választási mozgalmak.

Az aradvárosi szabad elvű párt pártirodája
a Mádor-szálloda első emeletén, a 7. és 8-as
számu szobákban van, a hol esti föl 6 órától
kezde minden nap található a párt vezetősége.

Választási határnapok:

Október 28. Arad, Pécska, Jászashely, M. Badna,
Kisjenő, Világos, Borosjenő, Új-Szent-Anna, Szezvár,
Temesvár, Orosháza, Budapest, Pestvármegye, Győr-
város, Győrmege, Temesmege, Tolnamege, Komárom,
Komárommege, Vasmege, Bácsvármegye, Debrecen,
Pápa, Baranyamege, Somogymege, Nyiregyháza,
Nagyvárad, Hevesvármegye, Szamosújvár, Tórontál-
város, Pécs, Sopronváros, Hódmező-Vásárhely város, Ós-
vármegye.

Október 29. Vassprémege, Eger, Szatmármegye,
Kassa, Szabadka, Nyiregyháza.

Október 30. Szabolcsvármegye, Gömörmege.

Október 31. Nagybecskerek, Békésmege, Fiume.

November 4. Szarvas város.

Az „Aradi Közlöny” társzaja.

A mintaférj.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti társzaja. —

Írta: Székely György.

I.

A gazdag pék, Szekeső Pál, eltemette a
feleségét.

Ép a temetésről jöttek hazafelé. Ott jött
résztvevők közt a hallgatta a vigasztalásokat,
mikkel a közeli ismerősök pazarul eláraszt-
ták.

— Valóban olyan az élet — mondá Vas-
tás, a felsővárosi pék, aki aféle koca-
ész hírében állott — olyan, mint a süttő-
nőze; a mindenható pék betegesen bennün-
de aztán ki is yessen... S aki egyszer
rült, nem kerül többé vissza...

— No én nem kívánkozom vissza, mondta
nagyás listkereskedő.

— Hiába kívánkoznék... Én nem hiszek
lélek vándorlásában sem, — felelte Vastag.

— Ami egyszer brézli, az brézli abból sohse
lesz többé csipó!

— Vagy ki tudja!...

Igy csúrték csavarták a beszédet, miköz-
ben a pék hallgatva, komoran ballagott és
önt „szomorodott szívű” emberhez illett, még
se pillantott az őszi esőtől áztatott földről.

A nagy, tenyeres-talpas, széles vállu ember
szinte roskadozott a fájdalom súlya alatt,
mintha ott oszpelte volna a felesége sírkövét
láthatatlanul a nyakába akasztva.

— Hogy szerette a feleségét! — Suttog-
ták az asszonyok körülötte. — Ez aztán a
mintaférj!

— Szegény Fruzina! Nyugodtan pihen-
het, színtén gyászolja a férje — vélte egy
másik asszony.

— No, nem tudom, kap-e Szekeső Pál
egy második Fruzinát.

— Ugyan, de nagy dolog! Azért mert a
bátyja szenátor? Utoljára is mint vén szűz
ment férjhez az istenadta. Szinte azántazándék-
kal rohant a vesztébe. De hát, ha neki minden-
kép család kellett!... Azt mondta, neki kül-
detése van. No, ime! Itt hagyta a gyerekeit
is árván.

Mind ezalatt a pék szemlesütve ballagott
az ő esetlen lomha, járásával és gondolatban
otthon kóborolt a gyermekénél? ... Nem, a
szolgálójánál!

Gyönyörű tizenhat éves leány volt a szol-
gálója, a kinek gömbölyded formáin a pék
gyakran ott felede sovár tekintetét. És ezen
éppen nem lehet osodálkoznia. A pékeknek sok
érsékek van a formák iránt, az a sok gömbö-
lyű csipó, tökéletes alakú zsemlye, fonatos
és perecz, mind erről tanuskodik. Ők a liszt
szobrászai. És ez a szobrászat már esztétis-

jobb a csararai márvánnyal dolgozók művé-
szeténél, mert ezt meg lehet enni, elkél, míg
a márványszobor ott marad a művész nyakán.
Enni mindenkinek muszáj, míg a márványba
véssett alkok, igen kevés embernek képesik
élet szükségletét.

Szekeső Pál tehát az ő medve természetével,
világos szőke pilláival nagy műismerő volt a
nagy gondolta, hogy a sovány és perecz után
— szerinte ez volt a felesége — valami pom-
pás falat lehet az a friss süttő gyöngéd melag
csipó, amit az Annus szolgált szenge — idomai
képviseltek. Hetek, hónapok során kinorta az
epesztő vágy azok után a szenge idomok után.
Tekintete gyakorta oda tapadt a szurkos fiatal
leány úde természetére s a világosszőke szem-
pülék alatt ott rejtőzött a kannibál sorvasztó vá-
gya. De neki miadent titkolni kellett. Ő szentes
polgár volt, városi képviselő és... mintaférj,
presbiter és ami fő: a néhai Kaposás Fruzina
férje és sógora Kaposás Gedeonnak, a város
egyik első emberének, a bámult pártvezérnek...

De ma valami lesz, ami őt, úgy
vélté, sok-sok nélkülözésért kárpótolai — fogja.
Elhatározta, hogy a szengavirágot letegye tép-
ni. Lehet, hogy ez nem szép, az igaz. De én
istenem, ha a világon csupa szép dolgok törté-
nének, úgy az ördögnek mi dolga lenne? Már
pedig ördög van s így annak dolgának is, kell
lenni. Azért tehát gondolta magában — gondol-

A másik programbeszéd.

Arad, október 26.

Meghallgattuk az aradi függetlenségi párt jelöltjének: Péterffy Antalnak beszédét, melyben elmondotta, miért válik városunk képviselőjére a következő országgyűlési ciklusra. Sokan voltak a hallgatók, de jóval kevesebben a választók. A lelkesedés hőfoka elég nagy volt. Olyan nagy, hogy a háttérben egy-két polgárnak a fejébe is szállt és Péterffy életetése helyett Hieronymit aboungolta. Az elnöki helyről kellő tapintattal elég hamar lehűtötték a honpolgárt.

El is olvastuk Péterffy Antal beszédét és szívesen ajánljuk a szabadelvűpárt tagjainak, a kik tegnap nem hallgatták meg, olvassák el. Megfognak erősödni ragaszkodásukban ama zászlóhoz, melyen Hieronymi Károly neve van. Erezni fogják, hogy minden tiszteletük mellett is, melylyel a város egy-egy, munkás polgára iránt viseltetnek, az országos érdekekben, a nyilvános élet összes jelenségeiben nem Hieronymi számukra az idegen s nem Péterffy az, a ki a lelki közösségük kifejezője.

A gyermekeknek a szülők, a kik a tekintélyt képviselik, parancsolnak, egyszerűen megmondják neki akaratakat és ők követik. A választók között is vannak gyermekek, kiket csak a szívüknél kell megfogni és ha van, a kit szeretnek, hát azt követik akár tuskénbokrón át.

Arad választó polgárságának java része már kinőtt a gyermekorból. Ezeknél a választóknál a leghangzatosabb jelszavakra sem áradnak túl az érzések, ha ezeknek a jelszavaknak okos, meggyőző magyarázatát is nem fűsi hozzá, a ki a vezetésükre vállalkozik.

Ez a gondolkodó polgárság kellő tisztelettel vesi tudomásul Péterffy kijelentését, hogy eleme az önzetlen munka, esköze a tiszta becsületesség és őzölja az önálló, független Magyarország, de kíváncsi arra is, milyen utonmódon kívánja ezt a őzölt elérni és miért tartja ezt az utat alkalmasabbnak minden másnál?

Ez a gondolkodó polgárság elhatározása motivumánul nem éri be azzal, hogy Péterffy gyermekkorától lelkesítették az elvek, melyek nevében egyszerűen kijelentette, hogy kíván önálló vámtérületet, óhaját önálló nemzeti bankot, mely „velünk örüljön és velünk busuljon“, ki akarja vívni Magyarországot gazdasági önállóságát, szükségesnek tartja a választásoknál a titkos szavazást, a nemzetiségi kérdés-

nek a megoldását, a szociális kérdések és a munkáviszonyok rendezését; akarja a katolikus autonómiát és a kongrua rendezését.

Ez a polgárság, mely az újságzikkelyekből jól ismeri ezeket a jelszavakat, mielőtt egy zászlóra fölesküdnék, nem jog nélkül kívánja, győzzék meg arról, hogy például a mi konglomerát nemzetiségi viszonyaink és a titkos szavazás nemzeti műveltségnek épenséggel nem általános kihatása mellett nem veszedelmes-e a nemzeti állam egységére? Még a legnagyobb tisztelet mellett is, melylyel ez a gondolkodó polgárság, egyik munkás tagjának jellembeli erényeiért adózik, kíváncsi arra, mi-féle engedményekkel akarja a nemzetiségeket kívánságaikban lecsendesíteni?!

A mi ízlésünkkel nem egyezik meg, hogy párhuzamot vonjunk Hieronymi Károly és Péterffy Antal egyénisége között, de a mit ellenzéki lapársunk ajánl a választóknak, az örömrökre való, ám hasonlítsák össze a kettő programbeszédjét. Az érvek, melyekkel meggyőződésük megnyerhető, az első programbeszédben nagy számban és világosan meggyőző módon voltak csoportosítva, itt a függetlenség nevében tételek vannak dogmatikus határozottsággal fölvetve, melyeknek egyedüli magyarázatuk a — vakhit.

Es pedig az aradi választó polgárokat, kiknek intelligenciája a teljes férfi korban van, a közélet semmiféle terén sem vezetheti, tehát a politikáin sem. Az elvek harcában a harcot éppen az elvek magyarázata jelenti. E nélkül lévén Péterffy beszédje, a szabadelvűpárt tagjait csak arról győzhette meg, hogy az irány melyben haladnak helyes és a vezető, Hieronymi Károly velük érzésben és gondolkodásban egy. Hiszünk, hogy a függetlenségi párt jelöltjének szavai a pártjában elég nyomatékosak voltak és onnan a megmgyőződött szabadelvűpártiak személyét az ellentétes elvek dacára is azzal a tisztelettel illetik, melylyel annak erről az oldalról adóznak. Most és a választás napján, a mikor az elismerést kétségtelenül az első programbeszéd elmondója, Hieronymi Károly fogja megkapni Arad város mandátumában.

A parasztszavér.

— Saját tudósítónktól. —

Az ellenzék minden árnyalata kétségbeesett és nem egy esetben komikus hatást keltő küzdelemmel harcol Aradmegyében a mandátumokért. Mig Pécskán Pless Mór kortesei a legarozatlanabb embervásárlást üzik, fejkenint 25 forinttal véve előjegyzésbe a sza-

vazókat, addig Wittmann János, a malom alatti politikus és elismert parasztszavér, a szentannai kerületben olyan stílusban beszél választóival s olyan mosdatlan szájra valló kifejezéseket használ a szabadelvű pártól s annak jelöltjéről, a minő még ez idei választási harcok alatt nálunk sehol nem hangzott fel.

Ez, ez az ő tegyverük a harcban. Gyálázás, piszkolódás akkor, mikor az ellenpárt kellő tiszteletet tanusít irántuk, mint a hogy Petkovics István éppen Wittmann urral szemben is tette, a kit „nagyon derék ember“-nek mondott. No hát a parasztszavér most visszaadta Petkovicsnak a kölcsönt. Leszedte róla még a keresztvizet is s egyuttal alkalmat vett magának arra, hogy legyalázza a saját választó polgárait. Ime, ilyen ember Wittmann János! Hát csak szavazatok rá, derék, becsületes svábok, megérdemli bizvást azok után, a miket Fakertenne mondott.

— En is eljöttem közetek — mondotta szombat délután — hogy megköszönjem az irántami eddigi bizalmat és hogy felnyissam a ti szemitek. Azt mondom nektek, ne hagyjátok magatokat a kormány által megoslatni s szavazatok reám, a ki egyetlen voltam a parlamentben, a ki a népért szavát emelte.

A kis diacekvő! Ugyan tett-e valaha valamit Wittmann János a népért?

— Reám szavazatok — folytatta tovább — én vagyok a nép egyetlen barátja (szegény nép!) Hogy bírjátok tűrni azt, hogy itt a fejem felett kormányparti zászlót lobogtasson a szél? Ne hagyjátok magatokat a kormány által becsapni, mert az ugy sem tartja meg, a mit ígér. Csak lóok mind, a legelsőből a legutolsóig. Az én lobogómat eltávolítottátok a község házáról (a t. jelölt ur tudhatná, mint volt törvényhozó, hogy a község háza nem kortestanya), mig a bíró kitzette a házakra a Petkovics zászlóit itt, köztetek, a hol németek laknak. Türitek ti ezt a bírótól, egyrészes egés disznótól?

— Azt beszélük, — dühöngött tovább a parasztszavér — hogy ez a Petkovics, a ki maga egy buta számár, 900 frtot ígért a községnek, áha rá szavaztok. En ígerek 1000 frtot, mert jól tudom, hogy Petkovics hazudott nektek! A nemzeti párt, melynek jelöltje vagyok, az képes egyedül boldogítani a népet. Büszkén emelem fel ezt a lobogót s végül azt mondom: Lea

jatok majd rólam, amit akartok, én pedig... cselekedni fogok.

II.

A résztvevők eltávoztak, magára hagyva a komor, gyászoló férjet, aki csendes, szótlan méltósággal, fogadta a vigasztalók szóáradatait. Végre eltávoztott mindenki. Egyedül maradt a fiatal leánynyal. A kis gyermek, az elhalt feleség árvája, ott volt a Kaposzákiskolánál. A péklegények a ház hátsó részében vannak a sütő kemenczénél. O itt egyedül Annussal, aki miután elhált gazdasáonyának arosképe előtt a vörös üvegű éji lámpát meggyújtotta volna künn szőszmőtölt a konyhában, ahol nyilván a lefekvéshez készült.

A pék ott állott a fiatal leány előtt, dobogó szívvel, fuldokló lélegzettel, a lány lélegzését leve.

- Ki az?
- Csendesen édes leányom.
- Takarodjék.
- Legyen hát eszed...
- Menjen, vagy kiált...

Tovább nem mondhatta, a pék letakarta a száját. De ugyanebben a pillanatban, a pék egy hatalmas, az övénél is erősebb kés szorítását érezte a nyakán. A pék imént lángoló vágytól égő testét rémület verejtéke lepte el. Rabló merényletre gondolt, ép kiál-

tani akart, amikor egy mély férfihang megszólalt:

— Mit akar?... Nem szégyenli magát? Maga, a tisztes polgár, a más ember szeretője után vágyik?

Ah, ez Jóozó!... az ő kocsi, a gyálai rács legény. No de tán ezzel lehet okosan beszélni? Lélegzetet vett, hogy beszédébe kezdjen, de a rács legény szóhoz se hagyta jutni.

— Engedje el ezt a lányt, vagy rosszul jár.

— Te bolond, legyen eszed... Ne szorítad hát ugy a nyakamat.

— Jól van, nem szorítom. Te pedig Annus készülsz.

— Hova? Kérdezte a pék.

— Mi köze hozzá! Az istállóba, vagy bárhova. De itt nem marad.

Ez a gondolat a péket felbőszítette.

Elvégre is itt ő az ur. Aztán a szorítás nyoma a nyakán látszik is bizonyára, s így ha ő sajt üt, Jóozót rabló merényletére a börtönbe juttathatja.

— Holla emberek!... Segítsé!... Rabló!...

— Jól van, csak kiáltson! Az én lelkiismeretem tiszta, felelte a legény.

Csend volt. A pék legények, ugy látszik, nem hallották a kiáltását. Annus sirva öltöz-

kódott. A pék pedig éktelen szitkozódásban tört ki.

— No, majd meglátom, hogy menekülsz a börtönből... Ah, hát régóta egyet értettetek?

Az Annus sirása ordító sokogással növekedett.

A pék ekkor egyet gondolt. Ebből a dologból az ő hirne aligha menekül minden csorba nélkül, mert hát a nyilvánosság olyan szörű, ahova a becsület se nagyon vágyakozik, hát még ha az ember ludas is egy kisé?

— Takarodjatok... El a háztól.

S kinyitva a pékbolt ajtaját, az utózára kergette őket.

A pék magára maradt. Szemei égtek. A sok visszás érzelm, vágy, rémület, szerelem, gyűlölet-után most csak egyet érzett: a lángoló dühöt. A préda, amire hetek, hónapok óta lesett, elmenekült!...

Magáról megfeledkezve tántorgott vissza özvegyi szobájába s ott lerokadva egy székre fuldokló sokogásba tört ki. A fenevad jajgatott a préda után.

Ejféli után volt. A szomszédasszony mint ha a fuldokló sokogást hallotta volna...

— Hallod-e apjuk a péket? Hogy sokog? Micsoda hü férj! Milyen derék ember!...

kormánypárttal, le a ti részeg disznó birótokkal, le a lobogójukkal s éljen a nemzetipárt zászlója!

Ez az ékes kirohanás a tisztességben megőszült, az egész község által nagyrabecsült bíró főlehallatára, a község háza előtt történt. Levelezőnk megjegyzi, hogy a beszámoló nagy részét nem óhajtja reprodukálni, olyan gyalázatos dolgokat beszélt Wittmann János.

Az igaz, hogy Petkovics a szegény telepítvényes községet megajándékozta 900 frttal, hogy abból az 1863. évi inségkölcsonét lefizethesse, de ez mindig érdem lehet és soha sem bűn. Hogy nem bűn, Wittmann szavaiból is kitetszik, a ki megm érhetlen dühében mindjárt 100 frttal rálióztált az ajándékra, csak hogy megvesztegethesse a fakerti polgárságot. Mert nála ez a fő, nem a szegény lakosságon, annak terheiben való segítség. A fakertiek nagyon jól tudják ezt s éppen ezért, meg a sok legyalázásért elhatározták, hogy egy szál a szabadelvűpárt jelöltjére fogják leszávozni.

Ime, ezt érte el Wittmann János beszámolójával. S ismerte az egész kerületben megnyilatkozott hangulatot s tudva azt, hogy még Eleken, a parasztvezér legfőbb erősségében is jóllaktak már vele, biztosra vesszük, hogy a mindig tisztességes fegyverekkel harozoló szabadelvűpárt zászlaja diadalmasan fog holnap kikerülni a választási küzdelemből.

Visszalépett jelölt.

— Saját tudósítónktól. —

A világosi kerületből azt a tudósítást vesszük, hogy Kerényi Béla dr., a nemzeti párt jelöltje visszalépett. Belátta, hogy a néhány szál függetlenségivel egyesült Apponyi-pártnak ebben az erős szabadelvű érzelmi kerületben semmi keresnivalója nincs, de belátta azt is, hogy az anyyira népszerű és rokonszenves Takácsy Sándor dr.-ral szemben pártja legerősebb küzdőme és korteskedése sem segítheti diadalmára. Szombaton várták Kerényi dr.-t a pankotaiak, ahova kiérkezett, készítettek a számára ünneplés fogadtatást is, azonban a képviselő jelölt nem ment oda és másnap értesítette párthíveit, hogy a jelöltségtől visszalép.

Kerényi dr.-nak csak Pankotán voltak párthívei. Ezeknek Asbóth a vezérök, aki a csekély számu, ugyszólván észre sem vehető ellenzékkel még most sem akarja feladni a harcot, mikor már második jelöltjük is belátta a küzdelem meddőségét s a nemzeti párti lobogót is begöngyöltette elvtársaival.

De Asbóth ur minden áron ellenjelöltet akar s folytatja tovább a szélmalom-harcot, nagy mulatságára nemcsak a világosi választókerületnek, de még a legörzsökösebb ellenzéki választóknak is, akik Asbóth ur tanácsára tegnap Abfall Ferencz pankotai lakost ugratták be a jelöltségbe.

Abfall a „zászló becsületéért“ (nagyon hangzatos és divatos kifejezés) beugrott Asbóth uréknak s ez idő szerint ő is képviselő-jelölt, mint sok más száz és ezer ember ebben az országban. Egygyel több, vagy kevesebb, az már mindegy.

A Takácsy-párt szorosan összetart, napról-napra tömörül. A választókerület összes községeiből elhódította már ugyszólván az összes szavazattal bíró polgárokat, oly jó hatással van rájuk a rendkívül rokonszenves, tudományosan képzett fiatal képviselőjelölt egyénisége s az az okos programbeszéd, melyet a kerületben elmondott. A győzelem biztos érzetében megy a párt holnap harozba, amint hogy nem is lehet másképp, mert tudja azt, hogy jelöltje körülbelül egyhangulag meg fogja nyerni a világosi mandátumot.

A pécskai kerületből.

— Saját tudósítónktól. —

Az egyik legizgalmasabb választási hangulatban levő kerület központjából, M.-Pécskáról, azt az értesítést vesszük, hogy ott a szabadelvű párt ügye olyan jól áll, hogy soha jobban nem állott. A függetlenségi választó polgárok, látva maguk is azt a minden tisztességben aluli korteskedést és lélekvasárlást, a mit a Pless-pártiak üznek, egymásután fordulnak ki az ellenzéki kortes-tanyákból s váltig erősítik, hogy Issekutz Marozell mellett fognak leszávozni. A szabadelvű párt napról-napra erősebben tömörül s a legjobb auspiciumok mellett megy bele a választásba.

Még a legfanatikusabb függetlenségi polgárokat is lehangozta az a kortes-manőver, a mit vasárnap rendeztek Plessék Pécskán. Kiküldték, hogy az akkor tartandó programbeszédén jelen lesz Kossuth Ferencz is, a ki lejön, hogy Pless mellett beszéljen s pártjára hangolja a választókat.

Ezt használták osalétekl. A pécskai választók seregétől tódultak össze, hogy lássák — Kossuth Ferenczet. Megtűdve tapasztalták aztán, hogy Kossuth Ferencz helyett egy csomó aradi kortest kaptak, a kiknek sem a személyére, sem a mondókájára nem voltak kíváncsiak. A polgárok sokon vették ezt a feltűtetést és seregétől eltávoztak a színhelyről, úgy, hogy Pless programját alig 30—40 ember hallgatta meg.

Délután átkocsiztak O-Pécskára, ahol a nép a gör. kat. iskola helyiségében levő táncszalonban mulatott. Azt hitték, itt könnyű lesz pénzelní és megszerezni egy csomó vaksot. De osalódtak. A politikára vajmi keveset adó közönség, melyet mulatságában zavartak meg a kortesek, ott a szemük láttára eltört három Pless-zászlót s magáról Plessről olyanformán nyilatkoztak, hogy a képviselőjelölt jónak látta s ürgösen visszaszavonulni, — lévén a futás hasznos dolog még egy képviselőjelöltnek is.

Ilyen ez idő szerint Pécskán a hangulat. A függetlenségi párt erőlködik a végkimertülésig, de hasztalanul. A kerület többi községei szintén Issekutz Marozellal tartanak, a kinek erős, fegyvermezett pártja egy szívvel-lélekkel tömörül s a vasárnapi ellenzéki hecsozek után egész nyugodtan, de teljes bizalommal a diadal érzetében, várja a választó-közönség döntő ítéletét.

Krieghammer hadügyminiszter és Pless Mór.

A pécskai kerület „tisztességes fegyverekkel küzdő“ függetlenségi jelöltjének, Pless Mórnak a nevét tegnap óta sürűn emlegetik Pécskán Krieghammer közös hadügyminiszter nevével kapcsolatban, csak hogy míg Pless Mór neve után az következik, hogy „éljen!“, addig a hadügyminiszternek az „abozog!“ jut ki bőviben. Az olvasó természetesen nem érti a dolgot s csodálkozik azon, hogy a tisztességes fegyverekben utazó Pless Mórnak miként gyűlhetett meg a baja a hatalmas miniszterrel. Pécskai levelezőnk így adja elő a dolgot.

A Pless-pártnak egyik igazán neki mérgesedett kortesét, valami Gaál nevezetű 23 éves fiút, kit is nem régen eresztettek haza katonáék, a napokban ismét behozták tényleges szolgálatra, de csak a választások tartamára. A Pless-párt sirva bucsuzott el legderékabb fiától és minek utána senki sem pótolhatatlan ezen a világon, akadt helyébe más, a kinek kalapja mögétűzték a szegény Gaál gyerek árva maradt kortestellát.

Amde Krieghammer hadügyminiszternek míg a világ, meg nem fogja becsátani a pécs-

kai független párt, hogy Issekutz-kortesnek állott be és minden áron meg akarja bukztatni a függetlenség dicső bajnokát, Pless Mór. — A Pless-párt háborog miatta, akár a tajtékzó tenger. Nagy csoportok járják be az utókat és hazafias lelkesedéssel kiáltják: abozog Krieghammer! éljen Pless Mór!

Aztól lehet tartani, hogy ez a méltán felháborító eset végleg megrendítette Krieghammer közös hadügyminiszter állását.

A radnai kerületből.

— Saját tudósítónktól. —

Beles János, a szabadelvűpárt jelöltje szombat este Berzova, illetve Tótváradról Soborsinba érkezett számos választó kíséretében. Vasárnap reggel Tótváradon tartotta programbeszédét, a hova Soborsinból számosan mentek elé. Zászlókkal díszített hosszú kocsisor jelsz megérkezett. A borus időre való tekintettel a „Szarvas“ vendéglő éttermébe gyűlt össze az időközben inpozánsan megnövekedő választók tömege, kik előtt meg-megszakítva fölharosó éljenzéstől s „setreszka“ kiáltásoktól, Beles magyar és román nyelven körülbelül következő beszédet mondotta el:

Nem mint ismeretlen jöttem önök közé. Gyermekekorom itt éltem át, az önök soraiban nem egy iskola társamat találom fel. De eljöttem első sorban, hogy megköszönjem önöknek azon bizalmat, melylyel 12 éven át képviselhettem e kerületet s azt, hogy újlag megüsztelettek assal, hogy képviselőjöknek jelöltek.

Mozgalmas, nehéz időszak volt az utolsó ülésünk, de a lankadatlan kitartás meggyőződésünk mellett, diadalra segíté eszméinket. Hála érte diosósegesen uralgó fölséges királyunknak, az erélyes kormányának s a népnek, mely az eszmék, az elvek harozában osodálatos mérsékletet tanusított. Hisz tudjuk, az elvek harozá vérről peosételetet meg, s nálunk az egyházpolitikai haroz aránylag nyugodtan zajlott le. A polgári házasság s anyakönyvezetés bahozatala által a többi kulturnépekhez ismét egy lépéssel közeledtünk.

Tekintettel az idő rövidségére s tulajdonlag románok által lakott vidéken mégis pár szót kell még szóllanom. A románágnak nem egyszer volt panasz elnyomatás s egyéb miatt. Tekintsünk vissza a 12 év előtti állapotokra s valjuk meg, hogy az állapot úgy a közigazgatás, mint minden más ügyben is javult. A románág túlsó politikája volt eme feljajdulások szülő oka. S most, hogy fölséges urunk a román királyt meglátogatta, az a szeretetteljes fogadtatás, mely Románia apraja nagyját áthatotta, bizonyítja, hogy a magyar kormány politikáját ott is helyeslik s azt a román nemzetiségre is áldásosnak tartják.

Az Ausztriával kötendő szerződések ma még oly stádiumban lévén, hogy azokról szólni teljesen időelőtti lenne; csak a kvótáról annyit, hogy a magyar bizottság által megállapított hosszajárlási arány valódi alapokon áll, míg az osztrák javaslat a népesség szaporodását véve irányadónl tárgyalási alapul el sem fogható, egyedüli helyes alap lévén a magyar bizottságé a közigazdaság emelkedése, mely, ha az utóbbi 10 év alatt emelkedett is, nem az osztrák részeket meghaladó arányban.

Kinyilatkoztatja végül, hogy mindenben s mindenkor a haza javára munkálni lesz törekvése, magát a választó közönség bizalmába ajánlva, a koronás király, kormány s választó közönség éltetésével fejezi be beszédét.

A közönség nevében Guivulesku Protás mond a jelöltnek megjelenéséért köszönetet. Szűkebb körű társas ebéd után a képviselőjelölt nagy számu kíséretével Petrisa rándult ki.

A legerősebb ceata.

Minden jel arra mutat, hogy Aradmegye hét választó kerülete közül a borosjenői kerületben lesz a legkeményebb és legérdekesebb mérkőzés. Mindkét jelölt személye általános tiszteletnek örvend a megyében, ez az oka annak, hogy az aradi közönséget is Borosjenő érdeklí leginkább a vidéki választások közül.

Solymosy Lajos bárónak, a szabad-
elvű párt jelöltjének, hatalmas pártja van de erős
a pártja ellenjelöltjének: Vásárhelyi Lászlónak
is. Solymosy népszerűségével győzi ke-
ményen, a Vásárhelyi párt a pénst szórja bol-
dog boldogtalannak. A szabadelvű Solymosy
báró győzelmében mégis azért bízik a párt
annyira, mert a borosjenői kerületről, a megye
egyik legintelligensebb kerületéről még sem
tétélezhető fel, hogy — eladja magát.

A tegnapi nap folyamán vett tudósításaink
szerint Solymosy báró 200—250 szavazattöbbsé-
ggel fogja megszerezni a borosjenői man-
dátumot, ami elég szép eredmény lesz, tekin-
tetbe véve azt, hogy Wenckheim gróf pénzé-
vel és ígéreteivel kivált a borosbesi járás
közsegeiben hallatlan vesztegetés folyik. In-
gyen földhaszonbérletekkel igyekeznek megvá-
sárolni a szegény népet, mely bizony akár-
hánszor nem tud ellenállani a csábításnak.

A borosjenői kerület választó polgárai
mondhatni pártkülönbség nélkül egy véle-
kednek a dologról, hogy ha valami véletlen
eset közre isjárásán Vásárhelyi Lászlónak
a borosjenői mandátumot, neki lehetetlen lesz
azt elfogadnia, mert senki sem tétélezi
fel róla, hogy egy ilyen uton és merőben
Wenckheim gróf kegyelméből megszerzett
mandátummal akarja bevonulni a parla-
mentbe.

Előreláthatólag azonban a választók többsége
gondoskodni fog róla, hogy Vásárhelyi
urnak ne kelljen ezek felett töprengenie.

Babó Lajos programbeszéde.

— Saját tudósítástól. —

Mező-Kovácskázáról telegrafálta tudósítónk:
A battonyai kerület szabadelvű ér-
selemtől polgárai közgyűlést tartottak a melyen
óriási számban jelentek meg a választók. Egy-
hangú lelkesedés mellett Babó Lajos Mező-
kovácskázai főszolgabíró kiáltott ki, a ki a
jelöltséget el is fogadta a nyomban elmondotta
programbeszédét.

A beszéd pártkülönbség nélkül általános
tetszést aratott. Időben a „Korona“ vendéglő
nagytermében 300 terítéktől banket volt, a me-
lyen Babó Lajos, Juhász Bálint, és
Hász Antal nagyhatású pohárköszöntőket
mondottak.

A képviselőjelöltet körutjában a munka-
idő dacára is minden községben szokatlanul nagy
közönség hallgatta: küldöttségek jönnek elébe
s bandériumok vesetnek be a községekbe. A
lelkesedés óriási mérvet öltött s a Babó-párt
ma már biztos diadal tudatában megy neki a
küzdelemnek.

Babónak ellenjelöltje a volt nemzeti párti
Purgly János és a néppárti hecser-káplán,
Bartha István. Ezek a részvétlenség miatt
a legtöbb helyen elsem mondhatták ismert
mondókáikat. Sem egyia, sem másik nem kell
a kerület polgárságának, arról most nyíltan
meggyőződhetek.

Fejérváry miniszter Temesvárott.

Temesvár, október 25.

Városunk ma fényes lobogódiszt öltött az
itt időző Fejérváry Géza báró honvédelmi
miniszter tiszteletére. A miniszter rendkívül
lelkes ünneplések tárgya volt s a hol megje-
lent, mindenütt nagy tömeg követte s impo-
nans ovációban részesítette.

Fejérváry miniszter tegnap Tel-
bisz polgármesternél ebédelt, azután meglá-
togatta a lövészeket. Délután 3 órakor tartotta
a miniszter programbeszédét, mely leirhatat-
lan hatást keltett. Este a miniszter tiszteletére
fényes dísz lakoma volt.

Fejérváry báró nagyszabású programbe-
szédjében, melyet óriási közönség hallgatott
végig a beszédje folyamán többször lelkes él-
jenzéssel és zajos helyesléssel szakította félbe
a minisztert, a közjogi viszonyok állandóságá-
nak szükségességét fejtegette. Majd a közigasga-

tás államosságának mikéntjét, a közoktatás
fontosságát aztán a védőerőről beszélt.

Végül a kvótáról is a kormány ismert ál-
laspontját fejtegetve így fejezte be beszédét:
1898-ban lejárt a védőtörvény ama határoz-
ványa, mely az újonczutalékra vonatkozik és
a kormány nem fog késni kellő időben elő-
terjesztését megtenni a törvényhozás elé oly
éltelben, amint azt a monarchia nagyhatalmi
állása megköveteli, melynek áldásos gyümöl-
seit Magyarország is élvezi.

Kiváncosnak jelszem továbbá, hogy az
elavult, a modern igényeknek már meg nem
felelő katonai bűnpárrendtartás egy megfele-
lőbb törvénnyel felcseréltesék; (Élénk he-
lyeslés.) s mivel tudomásom van arról, hogy
ő Felsége, legfőbb hadurunk intenzióinak
elvigye teljesen megfelelő annak mielőbbi
létrejöttre, (Élénk felkiáltások: Eljen a király!)
reményem és minden tölem telhető erővel
azon leszek, hogy megküzdjünk a létező s
kétség kívül nagy nehézségekkel és hogy ilyen
javaslat minél előbb terjesztessék a törvény-
hozás elé. (Hosszas élénk helyeslés és él-
jenzés.)

Jókai Mór Karozagon.

Jókai Mór a karozagi kerület szabad
elvűpárti képviselőjelöltje vasárnap Karozagra
érkezett. Már a nagy választó kerületnek,
melyhez Karozag, Kisujszállás, Kunhegyes és
Madaras városok tartoznak, a vonat mentén
fekvő első város Kisujszállás vasúti állomásán
teljes erővel tört ki a lelkesedés a szabadelvű-
párt nagynevű jelöltje iránt. Kisujszállásról
ugyanazzal a vonattal, melyen Jókai utazott,
vagy 140 kisujszállási választó ment át Kar-
ozagra, jelöltjük programbeszédét meghall-
gatni. Karozagon megismétlődött ez a lelkes
fogadtatás. A nagy fogadó előtti téren vagy
6000 főre menő tömeg foglalt helyet, folytono-
san éljenezve Jókait, a ki a vasúttól egyenesen
ide hajtatott. A hangulat lelkeségét nem volt
képes megzavarni sem a szitáló eső, sem a
maroknyi parasztaaszony és iskolás gyerek, a
kikkel a függetlenségi Madarász Imre pártja
kisérelt meg holmi ellentüntetést. A téren
felállított emelvényen Jókai Móron kívül a ke-
rületi szabadelvűpárt vezérfőfői állottak. Mi-
kor Jókai itt megjelent újból egetverő lelke-
sedés fogadta, a közeli ablakokból pedig virá-
gokat szortak feléje. Pap Sándor királyi köz-
jegyző rövid beszéde után, Jókai szólott.

Programbeszédje elején a pártokról szol-
va a következőket mondotta.

A velünk szemben álló ellenzék jelszava Ma-
gyarország függetlensége. Magasztos eszme. Ugyan
ki volna ellensége Magyarországnak, függetlenségének,
önállóságának?

Csak hogy ez olyan távoli esél, melynek el-
éréséhez sok évtized munkája s az európai ál-
lamalakulások titokteljes jövődjé vezet el valaha.

Hissen a néppárt jelszava is fenkölt esél-
tűs a hivoi elé: a menyország kivívását.

Amde manapság az a kérdés, hogy addig is,
a míg Magyarország függetlenségét s a menyor-
ságot elérhetjük, hogyan éljünk meg, mink, mai
ivadékok?

Jókai ezután áttért a helyi ügyekre s ezek
keretén belül leginkább a gazdasági kérdéseket
fejtegette, melyek első fontosságúnak.

Majd az állami közigazgatás kérdését tette
szóvá s a kérdés kapcsán a következőképen végezte
beszédét:

Állami közigazgatás nélkül az agrárpoli-
tikuskok minden fáradozása rostával való víz-
merítés.

A jövő országgyűlésnek az lesz az első lé-
nyeges feladata.

A választóktól függ, hogy megkapja-e az or-
szág ezt a minden közügyre nézve mulhatatlanul
megkívántató intézményt.

Egyszer, kétszer meg lehet azt akadályoz-
ni, de elvégre mégis életbe kell annak lépni s
akkor fog csak Magyarország valóban a művelt
európai államok sorába emelkedni.

A közönség a beszédet több helyütt lelkes
éljenzéssel szakította félbe, a mi láthatólag jó
benyomást tett az agg költőre.

A beszéd után közös pártbéd volt. Jókai
Pap Sándor kir. közjegyzőnél ebédelt. Este, a
mikor Jókai a várost elhagyta, nagy tömeg
kísérte ki a pályaudvarra, mely örökösen e
kiáltást hangoztatta: „Eljen Jókai Mór, a
nagy kunok képviselője!” Mikor a vonat a
pályaudvart elhagyta, még sokáig hangzottak
utána a lelkes éljenkiáltások, melyek Kisuj-
szálláson megismétlődtek.

Kisjenőről jelenti egyik levelezőnk: Po-
p Miklós kerületi gör. kath. lelkész, a ki
nagy népszerűségnek örvend, megszállotta a
szereplési viszketeg s a kisjenői kerületben
néppárti programmal fellépett képviselő-jelölt-
nek. Vasárnap már Kerületön programbeszé-
det mondott s tegnap folytatta körutját.
Wenckheim Frigyes grófnak Lászlár
Zsard járásbírósi albiróban igen kemény ellen-
fele adadt, a mennyiben Székudvaron a gróf
mindig kitartó községében is nagyszámú hiva-
van már Lászlárnak. A grófnak ugyancsak
kell szorítani a dolgot, ha Kisjenőn ki nem
akar bukni. A „nagyhatalmu” gróf és a sze-
gény aljárásbíró között igen heves küzdelemre
van kilátás. Lászlár albiró bejárta már a kerü-
let valamennyi községét s mindenütt alkalmá-
nyult tapasztalni, hogy Wenckheim gróf nép-
szerűsége feltűnően megcsappant az egész
kerületben. A függetlenségi jelöltet mindenütt
nagy lelkesedéssel fogadták s ha győzni nem
fog, ennek egyetlen oka az lesz, hogy Wenck-
heim erősen győzi pénzzel.

Battonyán Bartha káplán ur, a nép-
párt jelöltje programbeszédét akart tartani,
de hallgatósága nem igen akadt. Beszédét
közbeszólásokkal zavarták úgy, hogy a
néppárti jelölt ur jobbnak látta, ha gyorsan
befejezi beszédét és tovább áll. E kerületben
Babó Lajos, a szabadelvű párt jelöltjének
győzelme ma már bizonyosnak mondható.

Gyomáról írja levelezőnk, hogy Ba-
rthás Bélának mégis csak lesz ellenjelöltje.
A nemzeti párt szombaton felkérte Kovács
Albertet a jelöltség elfogadására, a mit Ko-
vács el is fogadott; Kovács Gyomán vasárnap
mondta el program beszédét.

Békés-Csabán György Elek, a füg-
getlenségi jelöltje, visszalépett s a függet-
lenségi párt fejezve szétbomlott. A nemzeti
párt Zsilinszky államtitkár ellenében
gróf Széchenyi Antalnak, Wenck-
heim Frigyes gróf vejének ajánlja föl a
mandátumot.

Hajdu-Szoboszlón leirhatlan elkesere-
dést és visszatetszést okozott Eötvös Ká-
rolynak eljárása. Szombat este ugyanis az elő-
re megállapított utiterv szerint Eötvösnek
meg kellett volna érkeznie. 40 kocsi választó
és 5000 ember várakozott rá, oly érdeklődés
mellett, amilyenre Szoboszlón még példa nem
volt s Eötvös nem érkezett meg. Eldobta a
bizonyos győzelmet. Az elkeseredés oly nagy
volt, hogy sokan sirtak, mások szitkokban
törték ki. Éjjel az Eötvöstől jött sürgöny sze-
rint ő a jelöltségtől visszalépett, mert Kos-
suthot támogatja Oszegleden. A megazégyeni-
tett Kossuth-pártot ez az eredmény rendkívül
lehangolta.

Jászberényből írják: Apponyi Albert
gróf, a „nemzet élő becsülete” legújabbban
már nem igen bízik választói értesítésében s
hogy kellőképen informálva legyen a jázsbé-
rényi viszonyokról, azaz, hogy nagy igazában
miként is áll időnként pártjának rengeteg meg-
rongált szénája, egy bizalmas emberét kül-
dötte Jászberénybe, a ki híten referál neki,
természetesen saját meggyőződése szerint. Ez
a körülmény nem a leghizelgőbb Apponyi
rendületlen párthiveire nézve, kik, melleleg
legyen mondva, nagyon csekély számból álla-
nak. Bámmulatos az a mandátumhoz való mü-
ragaszkodás, melyet a következetesség felkent
Apostola most tanusit; most midőn látva,
tudva a rengeteg ellenáramlatot, eszébe jut-
hat a grófnak 1889. évben a régi székház
nagy termében tartott diszebed alkalmával
tett ama kijelentése, hogy „ha azt fogadom ta-
pasztalni, miként választóim közül csak egy
ember is kerül, aki az én politikai működése-
mel meg nem lesz elégedve, szavamat adom,
hogy szívesen visszalépek és nem fogom el
a bizalmat!” No hát a gróf ur nem áll szá-
vának, nem tartotta be ezen világos ígértét,
a mennyiben ma már nem egy, hanem 801,
szóval nyolcozszázegy választópolgár van Jász-
berényben, ki nem csak hogy meg nincs elé-
gedve politikai működésével, hanem édes örö-
met szabadulna ugyan a politikájától, mint
annak a neiv világ előtt híres megteremtőjétől.

Szekely-Udvarhely. Anéppárti látítók mesterműveként E m b e r y Árpád kath. tanár udvaráról kirohanva (n é g y e n m e g t á m a d t a k e g y s z a b a d e l v ű p o l g á r t é s k é s e k k e l m e g s e b e s t é k. Szombaton éjjel a Sebessy lobogóinak letépésére kiküldött négytagú küldöttséget in flagranti elfogták. A csendőrpáncsoknoksághoz érkezett jelentés szerint hasonló támadás miatt a c s e n d ő r ű r s k a t o n a i s e g é l y t k é r. A csendőrség jelentése szerint egy magasabb rangú megyei tisztviselő 23-án Oroszhegyen, 24-én Zetelakán és Mátéfalván biztatta a községi birákt, hogy a kihágásokat ne jelentésk be. Ugyanazon hivatalnok postákat vizsgál és feladott levelek írója után kutat. A katonaság megérkezett amit a békés gondolkodású polgárok megnyugvással fogadtak és teljesen helyeslik a főispán tanintatos eljárását: a zavarogni szeretők azonban terveiket meghiusulni látván, alig bírnak magukkal.

Vizaknán, Solymosi Elek, a népaszínház komikus a tegnap, vasárnap, programbeszédet mondott, melyet a választók nagy tetszéssel fogadtak s melynek az is érdekességét kölcsönöz, hogy a beszédben a napi politikáról nem tesz említést. Azt mondja, hogy a román-magyar testvériségnek akar képviselője lenni a parlamentben. Kijelentette, hogy ő, a ki magyar nemes fia létére román dajkáknak, a Csungán Todora tejét szitta magába, ki a románok közt nőtt fel, ismeri őket és tudja, hogy szívben, lélekben nemes nép és, melyet össze kell békíteni a magyarokkal.

A tanítók és a választások. A magyar tanítók kaszinója felhívást intéz a tanítóegyesületekhez, testületekhez, és egyesekhez, hogy a képviselőjelöltek szolitisák fel a népi iskolai oktatás ügyének programjukba való felvételére. A tanítók által eziratt megállapított programponatok ezek: Kívánjuk a népi iskolai törvények revízióját, nevezetesen:

1. A népi iskolai tankötelezettség szigorubb keresztülvitelét.
2. Az állami felügyelet szakszerű irányban való fejlesztését (járásai felügyelő); rendelkező és végrehajtó hatalmának növelését.
3. Általános tanítói szolgálati szabályzat létesítését a tanítói testületek autonómiájának alapján.
4. A népi iskolai tanítók előléptetési viszonyainak javítását: a tanítói oklevél értékének emelését, az egyetemi tanulmányokra való jogosultságot.
5. A tanítóképzés és képesítő vizsgálat államosságát; a tanítóképző-intézetek oktatás nyelvnek általánosan magyarra tételét.
6. A magyar nyelvnek nagyobb fokú és általános érvényre emelését a népi iskolai adminisztrációban és tanításban.
7. Az ismétlődő iskolák fejlesztését és önállósítását.
8. A tanítói fizetések minimumának 600 forintra való kiegészítését és a fizetés fokozatos továbbfejlesztését.
9. A tanítók teljes fizetéssel való nyugdíjazását 35 szolgálati év után.
10. A segédtanítói intézmény rendezését.
11. Külön közművelődési minisztérium létesítését.
12. A tanítói egyesületek újjászervezését, különösen az egységes megyei egyesületek létesítését, illetőleg fejlesztését.

IDŐJÁRÁS.

Légnyomás: reggel 7 órakor 763.0 milliméter, délután 2 órakor 761.7 milliméter. **Hőmérsék:** reggel 7 órakor 0° + 18.0, délután 2 órakor 0° + 15.3. **Szél:** irány: észak; reggel 7 órakor EN. 2, délután 2 órakor N. 2. **Felhőzet:** reggel borult, ködös, délután borult. **Csapadék** az utóbbi 24 órában: 6 milliméter.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Október 27. —

Jelentékeny csapadék nélkül. — Enyhe. — Ködös.

HIREK.

Október 27. Kedd. Róm. kath. naptár: Sabina. — Protestáns naptár: Sabina. — Görög-keleti naptár (október 15.): Lucian. — A nap kél 6 óra 39 perczkor, nyugszik 4 óra 50 perczkor. — A hold kél 8 óra 47 perczkor, nyugszik 12 óra 48 perczkor.

Vonatok indulása

ARADRÓL:

Budapestre gyv. reg.	8.18
" sv. de.	11.20
" tv. du.	8.58
" sv. este	9.35
Csabára (péntek) de.	12.—
Szolnokra vv. reg.	5.10
Tövisre sv. reg.	6.30
" sv. du.	4.30
" gyv. este	7.02
Seborszra vv. du.	2.30
Temesvárra sv. reg.	6.20
" sv. de.	11.25
" vv. du.	5.—
Szegedre sv. reg.	4.45
" sv. de.	3.46
" vv. du.	4.10
N.-Halmágyra sv. reg.	6.35
" vv. de.	11.55
" sv. du.	4.50
M.-Hegyesre vv. du.	2.20

Vonatok érkezése

ARADRA:

Budapestről sv. reg.	6.05
" sv. du.	8.55
" gyv. este	6.22
Csabáról (péntek) reg.	7.—
Szolnokról tv. reg.	9.10
" sv. este	8.47
Tövisről vv. reg.	6.54
" gyv. reg.	8.03
" tv. de.	10.50
" sv. este	8.55
Radnáról tv. du.	8.12
Temesvárról vv. de.	10.48
" sv. du.	3.44
" sv. este	10.55
Szegedről sv. de.	8.45
" sv. este	6.42
" sv. éjjel	10.27
N.-Halmágyról sv. de.	8.03
" vv. de.	11.05
" sv. este	6.34
M.-Hegyesről vv. du.	12.50

Október 31. Aradváros iskolasekének ülése délután 4 órakor.

Szabadegyházi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délután 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Könyvtár-nyitva van szombán és szombaton 2—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

— Személyi hír. Weitzer János, a waggongyár tulajdonosa Aradon idősik.

— **A szabadelvű párt felvonulása.** Az aradvárosi szabadelvű párt a holnap tartandó országgyűlési képviselőválasztáshoz impozáns menetben vonul fel. A szavazó polgárok reggel fél 8-órákor a Zemplényi-kávéház előtt gyülekeznek s 8 órakor vonulnak fel a városházára a gyülekezési helyről zászlók alatt, zeneszó mellett. Tisztelettel felkérjük Aradváros szabadelvű érzelmű polgárságát, hogy folyó hó 28-án, szerdán reggel fél nyolcz órákor minél nagyobb számban szíveskedjenek megjelenni a párt gyülekezési helyén.

— **Választási funkcionáriusok esküje.** A központi választmány által kiküldött funkcionáriusok az 1874: XXXIII. toz. 21. §-ában foglalt esküt a választmánynak tegnap délután 10 órakor Salace Gyula királyi tanácsos polgármester elnöklése alatt tartott ülésén tették le. — Az ülésen jelen voltak: Institútoris Kálmán főjegyző, Vargassy József, Tedeschy Viktor, Reichner Ferencz, Vizer Péter, Bing Vilmos, Remetey Fülöp Károly és az esküt tevő funkcionáriusok. Az elnök rövid megnyitója után Szilágyi Ede dr. Rosenberg Miksa dr., Steinhardt Mór dr., Révész Mór dr., Vannay Gyula és Parecz Béla letették a polgármester kezébe ez esküt, mely aktus után az ülés véget ért.

— **Permanens táviró szolgálat.** Schöpflin Agost nagyváradi posta és táviradigazgató tekintettel a választások alkalmával felmerülő renkívüli nagy munkára, Széll Ernő aradi postafőnök előterjesztésére elrendelte, hogy tegnapról fogva a táviró hivatalban permanens szolgálat tartassék.

— **Hamis öt és tízforintosok.** Számos helyről írják, hogy az utóbbi időben rendkívül nagy számmal jöttek hamis öt-és tízforintos bankjegyek forgalomba. A hamis bankók oly ügyes utánzatok, hogy még szakértők is nehezen ismerhetik fel. Jó lesz, ha a közönség óvatosan megnézi a bankókat, mielőtt elvenné.

— **Az első hítszónoklat.** G a l Árpád István, G a l Lipót aradi látszerész fia, kit nem régiben szenteltek fel áldozó pappá, vasárnap délelőtt 10 órakor mondotta el a minoriták templomában első szónoklatát, nagy számú ájtatos hívő jelenlétében, kik mind elismeréssel adóztak a fiatal pap tehetségének.

— **Üngylikos jogász.** Egy pályája kezdetén álló fiatal jogász vetett véget életének a va-

sárnapról hétfőre virradó éjjel. W o h l r a t h József fehértemplomi születésű fiatal ember, ki a kolozsvári egyetemnek rendes, hallgatója napok előtt Aradra érkezett s egyik szállodában vett szobát magának. Keveset volt lakásák a nap és éjszaka legnagyobb részét a sörösarnokokban töltötte mulatozással, dőssöléssel. Vasárnap este hazatérve szobájába zárkózott, végigfegűdt a pamagon s revolverével szíven lötte magát. A szállóban mitsem hallottak a lövésről, csak reggel, mikor a bérszolga benyitott szobájába látta a tragédiát. A rendőrség részéről Kovács Antal rendőrhadnagy és Leitner Ernő dr. kertületi orvos jelentek meg a színhelyen. Az üngylikos egy levelet hagyott hátra édesanyjának, melyben tettének okául a reménytelen szerelmet mondja. Levele mellett egy özédulát találtak, melyre írónnal az a kérelem volt írva, hogy a levelet juttassák anyja kezébe Fehértemplomba. — Holttestét a felsőtemető halottas házába szállították, honnan tegnap délután az anya távirati megkeresése folytán vasuton hazaszállították Fehértemplomba.

— **A szélbali öröme.** Az aradi szélbali ujság is megírta vasárnap tíz sorban, hogy elcsiptek egy felbérelt kompániát, a mely letört egy Hieronymi-zászlót. A tettes „ismeretlen”. Persze, hogy ismeretlen. Azt csak nem fogják kiírni, hogy a tettes Riedl ur, a ki a függetlenségi és 48-as párt végrehajtó bizottságának egyik tevékeny tagja. Nem is vártuk tőle, hogy ennyire őszinte és tárgyilagos legyen, dacára annak, hogy a rendőrség szombaton reggel már kihallgatta az „ismeretlen tettes-t” s el is ítélte 50 frt. pénzbírságra, vagy tíz napi elzárásra. Most aztán büszkén veri a mellét a szélbali ujság s örül, hogy revanche-ot adhat. Megírja, hogy az ellenzék egyik vezér-emberének betintázták az éjjel a házat, mint a hogy betintázták számos kormánypártiét. No hát csak örüljön, De abban az egyben nyugodt lehet, hogy az aradi rendőrség nem ismer és soha nem tesz különbséget abban, kormánypárti, vagy függetlenségi ember-e az, a kinek a vagyonában, házában kárt tettek s a tettest, ha kére kerül, épp' oly szigorúan meg fogja büntetni, miht a hogy megbüntette. Riedl függetlenségi és 48-as párti végrehajtó bizottsági tag urat, mikor kézre került.

— **Kinevezések a rendőrségnél.** A polgármester Babescu M. Gyula napidíjas irnokot rendőrségi segéd tisztvé, Szathmáry Marcell pedig napidíjas irnokká nevezte ki.

— **Üngylikosság a városligethen.** Lintinger János waggongyári kasánkovács vasárnap délelőtt a városliget egy elhagyott helyén forgópisztolylyal fölbölte magát. A golyó nem ölte meg azonnal a szerencsétlent, a lövés zajára odasietett emberek még élve szállították az aradmegyei kórházba, hol a hétfőre virradó éjjelen ki-szenvedett. Tettének oka zilált anyagi körálmények és gyógyíthatlan betegség.

— **Uj közjegyzőség.** Az igazságügyminiszter a lugosi királyi közjegyzőség mostani területére kiterjedő hatáskörrel Lugosra második királyi közjegyzői állást rendszerezített. Az erre vonatkozó rendeletet a hivatalos lap legutóbbi száma közli azzal a megjegyzéssel, hogy az 1896. évi december 15-ikén lép hatályba és az új közjegyzői állás a temesvári királyi közjegyzői kamarához fog tartozni.

— **A műkedvelők.** A vingai fiatalság szerfelett hódolván a színművészet műsájának, műkedvelői előadásokkal róttá le iránta hó dolatát. Vasárnap este a „Falu rosszat” adták, melyben Göndör Sándort a város adóhivatali ellenőre játszotta. — Göndör Sándor nagyban bucsuzott a színpadon Boriskától és falujától, mialatt valaki az öltözőből elbucsuztatta 40 frtos szoborjától. A gyanu az egyik színészre irányul, ki azonban tagadja a tettet. A nyomozás tovább folyik.

— A névmagyarosítás gyorsítása. A központi névmagyarosító társaság beadványára a belügyminiszter az állami alkalmazottak névmagyarosításának megkönnyebbítése és gyorsítása érdekében valamennyi törvényhatósághoz a következő körrendeletet intézte: „A névmagyarosítás iránt újabban nagyobb mérvben nyilvánuló törekvés lehetőleg elősegítendő, értesitem a törvényhatóságokat, hogy bármely közszolgálatban alkalmazva levő egyének névváltoztatása esetében az illetősi bizonyítványnak, illetve az illetősi hatóság nyilatkozatának gyakran hosszabb időt igénylő beszerzésétől eltekintek, minél fogva az említett egyénektől névváltoztatás iránti kérvényük benyújtásánál ilyen nem kívánandó, hanem a kérvény véleményes jelentése kíséretében hozsam késedelem nélkül felterjesztendő. Budapest stb. A miniszter helyett. Latkóczy Imre, s. k. államtitkár.

— A bosszu. Szabó Gábort, a Chorintosa 2. számú ház házmesterét, pár hét előtt hűtlenül elhagyta neje Pikó Pállal folytatott szerelmi viszonyt. De csakhamar megunt a nyomorúságot az új lovag mellett, s vasárnap visszatért férjéhez. — Az elhagyott Pikó erre bosszút esküdtött a hűtlen ellen. Vasárnap éjjel becsengetett a házba, hol Szabó lakott s mikor a kapu kinyitott egy üveg marólugot öntött az asszony arába s aztán megszökött. A szerencsétlen asszonyt első orvosi segélyben Leitner Ernő dr. részesítette. A bosszúálló szerelmest pedig a rendőrség még az éjjel elfogta.

— Az aradi lópatkolási tanfolyam. Az Aradon létesített lópatkolási tanfolyam a tegnapi délelőtti vizsgálatot véget ért, melynek eredménye várakozáson felül kielégítette a vizsgáló bizottság tagjait. A tanfolyam összesen huszonhatan voltak beiratkozva, kik közül csak ketten aradi illetőségűek. A vizsgabizottság elnöke Varjassy Lajos gazdasági tanácsnok volt, kit a földmívelésügyi miniszternek vasárnap este érkezett távirata jelölt ki a tisztre; tagjai voltak: Odra Antal állami állatorvos, Mészáros János honvéd állatorvos, kik az elméleti részből vizsgáztatnak és Tóth Lajos gyógykovács a gyakorlatból. A vizsga mely a honvédlaktanyában tartatott meg, különös eredményt produkált mind a huszonhat fényesen megfelelt elméletileg mint gyakorlatilag.

— Talált óra. Tegnapi délelőtti valaki egy agylovast bérkocsiban egy értékes női aranyórát hagyott, melyet a kocsi a kapitányságnál tett le. Igazoltt tulajdonosa ott bármikor átvetheti.

— Köszönet. Az elmúlt héten a következő nemeslelkű emberbarátok emlékezték meg a népkonyháról és küldték be kegyes adományait: Preissach Vilmosné urnő 8 kgr. ludssirt, 5 kgr. só, Walfisch Arminné 100 kötet söldséget. Lustig Arminné 12 kgr. fehér babot, 12 kgr. lenesét. Tönnér Jösefné urnő 10 kosszoru hagymát, 1 ssák burgonyát. Dr. Lamberger Lajosné urnő 1 ssák burgonyát, 50 kötet söldséget. Neuman Dánielné urnő 10 frtot. Dr. Grossman ur 5 frtot. Midőn e helyen köszönetet mondunk a szegények nevében, kérjük a kegyes emberbarátok további pártfogását. A népkonyha adományokat alulírott vessi át. A népkonyha bizottság nevében Neuman Füst Mária.

— A waggongyári munkások dalköre által rendezett táncmulatságon a következő felülvezetők történtek, melyért a rendezőség lapunk útján is köszönetet mond: Neumann Testvérek, Szárnyaskerék dalkör 5—5 frtot, Löwy Ignác 3 frt, Aradi dalegyet, Hamedli Ferenc, Sztriberny János 2—2 frtot, Kovács Pál, Sinka József, Tamo Lajos 1.50—1.50 krt. Dávid Lajos, Csató József, Wittmann Antal, Markovits József, Kun János, Breyer Sándor, Bahner József, Bán Sándor, Kepich Zeigmond, 8 urm Károly 1—1 frtot, Germán János 70 krt, Wincze Károly, N. N. 50—50 krt, Molnár József, Lakatos József 20—20 krt. Összesen 35 frt 60 kr.

— Kutyamarás. Wagner Antal aradi kádármester 9 éves Antal fiát tegnapi délelőtti egy kóbor kutya megharapta. A seb nem veszélyes, az orvos véleménye szerint csak bőrhörzsolás. Ötvös Dániel dr. kertületi orvos verte gyógykezelés alá, a kutyát pedig állatorvosi megfigyelés alá helyezték.

HYMEN.

Fikker Károly aradi járásbírósi aljegyző szombat délután lépett polgári házasságra az aradi anyakönyvvezetői hivatalban Brassay

Hermin kisasszonnyal, özv. Brassayné földbírókosnő leányával.

Kriszter József kataszteri mérnök eljegyezte Vidér Róza kisasszonyt.

— Csokonay Árpád m.-radnai állatorvos november hó 10-én tartja esküvőjét Gettlinger Márton pincozehelyi földbírtokos leányával, A mália kisasszonnyal.

Abraham Ignác kir. eljárásbíró jegyet váltott Szilágyi Iona kisasszonnyal.

Kakujay Odón új-aradi kereskedő tegnap déltán kötött házasságot Aradon Fridrich Josefa kisasszonnyal.

GYÁSZRÓVAT.

† Kléber György elhunytáról vettük részt az alábbi gyászjelentést: Özv. Kléber Györgyné szül. Kápert Jusztina saját, ugy számos közeli s távoli rokonok nevében is fájdalomtól szívvél tudatja, hogy szeretett férje, rokon és jóbarát, Kléber György, folyó hó 24-én, d. u. 6 órakor, életének 62-ik és boldog házasságuk 30-ik évében jobblétre szenderült. A boldogult földi maradványai folyó hó 26-án, d. u. 8 órakor fognak Határ-utca 4-ik számú házból a róm. kath. vallás szerinti becsenteltetni s a helybeli r. kath. temetőben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő gyászmise áldozat folyó hó 27-én, d. e. 8 órakor fog a t. Minoritaatyák templomában a Mindenhatóknak bemutatni. Béke poraira! Arad, 1896. október 25.

† Neuwirth Lipót. Tausch Rezső cs. és kir. nyug. százados és oszládját sulyos csapás érte. Sógora Neuwirth Lipót, a „Guttenberg“ nyomda vezérigazgatója életének 42-ik évében rövid szenvedés után Budapesten elhunyt. Temetése csütörtökön ment végbe. Béke poraira!

TANÜGY.

Iskolaszéki ülés.

— Meghívó. —

Arad szab. kir. város községi iskolaszéke folyó évi október hó 31-én azaz szombaton délután 4 órakor a városház emeleti kis termében rendes havi ülését tartja, melyre a t. iskolaszéki tag urak ezennel meghívotnak.

A tanácskozás tárgyai:

1. A városi adóügyi osztálynak kétréndbeli távirata, melyekben az 1893—94-ik iskolai évről 38 tanuló után előírt 97 frt 95 kr. és a most lefolyt 1895—96-iskolai évről 44 tanuló után előírt 68 frt 98 kr. behajthatlan tandíjhátralékoknak leírását kéri.

2. Melicher Gyula saári községi jegyző kérelme, az aradi községi sikeknéma iskolába felvett Gyula nevű fiának a tandíjmentesség kedvezményében való részesítése iránt.

3. Az aradvárosi községi sikeknéma iskola igazgatóságának jelentése, melylyel bemutatja Makó város tanácsának végzését, mely szerint annak képviselőtestülete azon iskola fenntartására 10 éven át évi 50 frtnyi segélyt megadavast.

4. Fischer né Rimanócsy Erssi községi tanítónő kérelme, folyó évi október hó 1-től három havi szabadságidő engedélyezése iránt.

5. Kincselné Hanser Hermin községi kszimunka tanítónő kérelme, hat havi szabadságidő engedélyezése iránt.

6. Hanacsek Luiza községi óvónő kérelme, egy hónapra nyert szabadságidejének még három hónappal 1897. év február hó 1-éig való meghosszabbítása iránt.

7. Az elnök jelentése, a polgári leányiskolánál lemondás következtén üresedésbe jött rajstani-tónői állásra Kiss Irén okleveles tanítónőnek ideiglenes minőségben történt alkalmaztatásáról.

8. Az elnök jelentése, a polgári leányiskola IV-ik osztálya mellé szükségessé vált IV-ik b. párhuzamos osztály felállításáról s az ennek következtén ott előállott heti óra többlet ellátására egy bejáró tanítónő alkalmazása tárgyában.

9. Az iskolafelügyelő jelentése, a kapa utcai és gájkülvárosi községi elemi iskolák I-ső osztályaiban mutatkozott túltömöttség megszüntetése tekintetéből ott eszközölt osztályok egyesítéséről s az I-ső osztályok párhuzamosításáról, valamint a Hassinger utcai és Sz. Péterteri iskolák I-ső osztályaiból a tanulók egy részének áthelyezésétől.

Az iskolafelügyelő jelentése a multhavi ülésen szabadságot Kincselné Hausser Her-

min kszimunka tanítónő és Hanacsek Luiza községi óvónő teendőinek ellátására alkalmazott helyettesekről.

11. Az iskolafelügyelő jelentése, a Hassinger utcai elemi leányiskola V-ik és VI-ik osztályában, valamint az ugyanott lévő női ipariskolában a rajstani-tónők a jelen iskolai évtől ki által történt ellátásáról.

12. A gör. ke. szerb hitoktató jelentése, hogy a községi iskolai szerb tanulók részére a hitoktatást a megállapított heti órarendben kitűzött időben meg nem tarthatja.

13. Az iskolafelügyelő évi jelentése, az elmúlt 1895—96-ik iskolai év tanügyi állapotról.

14. Az iskolafelügyelő jelentése, a tanérdeknek a mult havi ülésen az osztályokba történt beosztásánál eszközölt változtatásról.

15. Az iskolafelügyelő előterjesztése, a Hassinger utcai elemi leányiskola egyesített V-ik és VI-ik osztályának szétválasztása iránt.

16. Az iskolafelügyelő jelentése az iskolamulatságokról.

17. A város körönségének határozata, Babits József gájkülvárosi községi tanítónak nyugdíjaztatásáról s ennek következtén üresedésbe jött segédtanítói állásnak meghívás útján egy próba évre való betöltése.

Aradon, 1896. évi október hó 26-án

SALACZ GYULA s. k.,
kir. tanácsos, iskolaszéki elnök.

MULATSAGOK.

(=) Táncszívalom Gyorokon. Szépen sikerült táncszívalmat rendezett folyó hó 26-én Lungu Miklós, gyoroki gör. ke. román lelkész az iskola javára. Megjelent ezen a kedélyes mulatságon a környék összes mulatni vágyó ifjúsága és táncosolt kivilágos évirradtig Albert Péter senéje mellett.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: Garasos alispán, vigjáték (elsőször.)
Szombat: Garasos alispán, vigjáték (másodször.)
Csütörtök: Dóra, színmű.
Péntek: Királyné dragonyosai, operette (elsőször.)
Szombat: Királyné dragonyosai, operette, (másodször.)
Vasárnap: Déltán: Molnár és gyermeke, dráma. Este: Angyal Bandi, népszínmű.

* Pécskay koncertjátéka. A közel jövőben, nov. 6-án ismét alkalmunk lesz a két és fél év előtti Aradon oly rendkívüli nagy hatást elért, nagynevű hegedűművésznek elragadó játékában gyönyörködni. A művészet tükéljén álló Pécskay Lajos fiatal kora dacára az ő koncertjeivel egész Olaszországban, Szeiczban, Bécsben, Berlinben, Párisban és Londonban a dícsőség babérkoszoruját aratta nemcsak önmagának, hanem nekünk, magyaroknak is. Pécskay bebismonyította Európa elsőrangú városában, hogy ő a hegedűművészetnek legmagasabb fokán áll. Most csak annyit konstatálunk még, hogy Pécskay nem egyedül jön. Vele jön Donubay Arthur az ismert zeneszerző, Ludányi Etelka zongoraművész, továbbá Grünfeld Teresia k. a. koncert-énekesnő.

TÁVIRATOK.

A királyné elismerése.

Budapest, október 26. (Saj. tud. táv.)
A királyné a kiállításból szíves üdvözlötet küldött Gyarmathy Zsigánának a gyönyörű varrottasokért, melyeket kiállított.

Kossuth Tivadar ltthon.

Budapest, október 26. (Saját tud. távirata.)
Kossuth Lajos Tivadar ma hazaérkezett Olaszországból, hogy az országos kiállítást bezárása előtt még végigtanulmányozza.

A sakkmérkőzés.

Budapest, október 26. (Saját tud. távirata.)
Csigorin és Charousek közt a második döntő játszma nagy érdeklődés mellett folyt le. Csigorin hevesen támadott, Charou-

sok gondosan védekezett, úgy hogy a játszma igen bonyolódott lett. Oharnsek délután a harmincznegyedik lépésnél a játszmát föladata.

Gyilkos néppártiak.

Miskolcz, okt. 26. (Saj. tud. táv.) Késtályán a mezőkövesdi járásban a bírót és nejét a néppártiak agyonverték. Egy zászlóalj katonaság ment ki a faluba, hogy a néppárti dühöngőket megfékezze. Sokakat fogtak el.

Párbaj választási okokból.

Miskolcz, október 26. (Saj. tud. táv.) Gencsi Soma dr. hitközségi elnök és Németh Imre dr. ügyvéd közt ma reggel választási mozgalmakból kifolyólag kardpárbaj volt. Mindketten többszörösen megsérültek.

A papi segítség.

Eger, október 26. (Saját tud. táv.) Lukács pénzügyminister ellen Szederkényit az érseki udvartól hathatósan támogatják. Samassa öcsce a főkortes, a ki az érseki erdők tüztárával vesztegeti meg az embereket. Ejelenkint a papok sorba járnak az ellenzéki kortestanyákat, hogy a hangulatot szítsák.

Megkergetett kanonok.

Szombathely október 26. (Saj. tud. táv.) Illés Ferencz kanonok a pinczehelyi kerületben a néppárt érdekében korteskedett. Sámfalván a magából kikelt kanonok olyan durván szidta össze a néppárthoz nem tartozó választókat, hogy ezek felbőszülve tetteleg bántalmazták a szentatyát, a ki erre futásnak eredt és egy pár üteg árán ép bórral menekült meg Sámfalváról a népdühe elől.

A fanatikusok.

Sopron, október 26. (Saj. tud. táv.) A néppárti fanatizmus kiforgatta az embereket valójukból. Kóhalomban megrohanták a szabadelvűek házait és letépték a zászlókat. Frankon Rágyai emberei Fesztai pártjabelieit kivonszolták a lakásaikból, végigtipornak rajtuk és halállal fenyegetik őket, ha a szabadelvűpárt jelöltjére mernek szavazni. Ha a választás napján nem lesz elegendő katonaság, a legrosszabbtól tartanak.

Kiállításunk dicsőítése.

Bécs, október 26. (Saj. tud. táv.) Az osztrák iparos gyűlésen Göbel elnök rendkívül dicsérte a millenárius kiállítást. Ez a siker buzdítsa az osztrák ipart is arra, hogy energiával fogjon a jubeliumi kiállítás létesítéséhez.

A francia-orosz szövetség.

Bécs, október 26. (Saj. tud. táv.) Pobjedonosceff, az oroszországi szent szinodus elnöke kijelentette, hogy Francia- és Oroszország közt tulajdonképpen szövetségről szó sem lehet. A két nemzetet barátságos érzelmelek hatják át, egyéb semmi sincs.

Árhanyatlás Romániában.

Braila, október 26. (Saj. tud. táv.) Az amerikai gabonaárak rohamos hanyatlása az itteni piacon is nagy esést idézett elő az árakban.

A porta ellen.

Konstantinápoly, okt. 26. (Saj. tud. táv.) A nagykövetségek jegyzéket nyújtottak be a portának, melyben kinyilatkoztatják, hogy a tervezett fegyvervásárlások nemcsak sürgősségűek, de veszedelmesek is. A keresztényeket nyugtalanítaná, a mohamedánokat felingerelné.

Az angol királynő beteg.

London, október 26. (Saj. tud. táv.) Az hírlik, hogy Viktória királynő szemén szürke hályog támadt.

Meghalt államférfi.

Páris, október 26. (Saját tud. távirata.) Chatemelle a szenátus volt elnöke, a kiváló francia államférfi, meghalt.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Megszűnt a sertésvész.

— Hivatalos értesítés. —

Arad sz. kir. város polgármestere, mint II.-od fokú állategészségügyi hatóság 2096. sz. a. kelt határozatával a sertésvést megszüntetve nyilatkozta az elrendelt zárlatot feloldotta.

Ennél fogva, a midőn a sertéseknek istállózatát megszüntetem a sertés heti piacnak megtartását szabadnak nyilatkozom egyben azonban:

Agria, Barakony, Battonya, Csikohalmi pusztá, Bruckenan, Csermő, Csicsér, Dezőháza, F. N. Iratos és az ahhoz tartozó Nádasdi pusztá, Fűskút, Fakert, Főlak, Gyorok, Glogovác, Hidegkút, Hodony, Kalácsa, Koraj, Kisak, Kurtos, Keszincs közcséhez tartozó kekis pusztá, Kis Szent Miklós, Kisfalud, Keresztes, Krivabóra, Kuvin, Kovaszincz, Kis Iratos, Kerek, Kurtakér, Kétfél, Kis Telep, Lippa, Monostor, Makó, Mondorlak, Mercsifalva, Muszka, Németságh, Nádas, Pankota, Petris, Pécska, Kéthát, Somoskeuz, Szuszág, Szent Pál pusztá, Szemlak, Sofronya, Szabadhely, Sistersovecs, Székács, Szentleányfalva, Silingyia, Traunau, Ternova, Uj Szent Anna, Uj-Panat, Uj-Arad, Világos, Zádorlak, Zsigmondház, Zimándköz, mind sertésvésszel fertőzött községekből sertéseknek további rendelkezésig Aradra való behozatalát megtiltom.

Arad, 1896. október hó 25.

SARLOT DOMOKOS,
főkapitány.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes Lajos országjelöltése. —

Budapest, október 26.

Gabonaüzlet: Buzát ma gyengén kínáltak, a vételkedv szinte igen gyenge volt. Elkelt ca 10000 mm. buza 15-20 krral olcsóbban.

Határidőüzlet: Amerikából tegnap is tetemesen lanyhar árfolyamokat jelentettek, mire nálunk ma endkívül lanya árfolyamokon indult az üzlet a csekély vásárlási kedv mellett úgy zárult is.

Zárul 12 órakor:

Őszi buza	7.89—7.90
Tavaszi buza	7.89—7.90
Buza május-juniusra	4.21—4.22
Tavaszi tengeri	5.24—5.25
Őszi zab	6.81—6.82
Tavaszi rozs	6.81—6.82
Őszi rozs	—
Tavaszi repce	—

Értéktőzsde: Elénk forgalom mellett tetemesen javultak az árfolyamok.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	368.10
Magyar hitelrészvény	405.50
Osztrák államvasút	368.50
Lombard	—
Jelsálog hitelbank	—
Rima-Murányi	—
Villamosvasút	—

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, október 26. d. n. 5 óra.

Buza bányási uj	7.65—8.05
Buza tiszavidéki	7.80—8.15
Buza pestvidéki	7.75—8.15
Buza fejmegyei	7.76—8.15
Buza bácskai	7.80—8.20
Roza uj, elsőrendű	6.85—6.70
Roza uj, másodrendű	6.55—6.60
Arpa takarmány	4.—4.80
Arpa égetni való	5.10—5.90
Arpa sörfőzdei	6.50—8.—
Zab	4.45—6.—
Tengeri bányási	4.25—4.30
Tengeri másnemű	4.15—4.20
Káposzta-repce bányási	11.25—11.75
Köles	5.15—5.30
Buza március—április	7.50—7.55
Buza szeptember—október	7.88—7.88
Buza május—június	—
Roza szeptember—október	6.80—6.82
Tengeri május—június	4.21—4.22
Tengeri július—augusztus	—
Tengeri októberre	—
Zab március—április	5.92—5.94
Zab szeptember—október	5.72—5.77
Káposzta-repce augusztus—szeptember	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1896. október 26.

Magyar aranyárjárdék 4%	121.85
Magyar koronajárdék 4%	98.90
Magyar arany 4 1/2%	122.—
Magyar ezüst 4 1/2%	101.—
Magyar keleti vasút 1876.	122.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	97.40
Magyar italmegváltási kötvény	100.25
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyeresemény-sorajegy kölesön	155.25
Tiszasszabályozási és szegedi kölesön	184.—

Aradvárosi színház.

Bérlet 25. szám.

Bérlet 25. szám.

Kedden, 1896. évi október hó 27-én

Garasos alispán

Vigjáték 8 felvonásban. Irta: Kasalicsky Antal.

SEMÉLYEK:

Zombor	Bács K.	Klára	Paulsnyé.
Géza	Balla K.	Birike	Biró Irén.
Rózsika	Mészáros G.	Bögmér	Iványi A.
Aranka	Horváth P.	Kenderesi	Tompá K.
Baráth	Szendrei M.	Kenderesiré	Rónassékini.
Rosta Vendel	Kövi Ede.	Abrincs	Tábori Emil.

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NEVSORA.

— Október 26. —

Központi szálloda: Klein Sándor Budapest, Budapest, Ekezteln József hivatalnok, Budapest, Stern Emil kereskedő, Budapest, Löbl Salamon kereskedő, Cservenka, Dr. Gross Endre orvos, Boro-jenő, Farkas Mór föld-birtokos, Makó, Müllering György mérnök, Bécs. Magyar Korona szálloda: Fábry Gusztáv földbirtokos, Bakamáz.

Felölös szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.*

Szálló megnyitás
ARADON.

A „Központi-Szálló”
az Andrássy-uton
október hó elején
megnyit.

Elsőrendű szálloda. Villanyvilágítás.
Fürdő. Étterem. Kávéház.

„Központi-Szálló” szövetkezet.

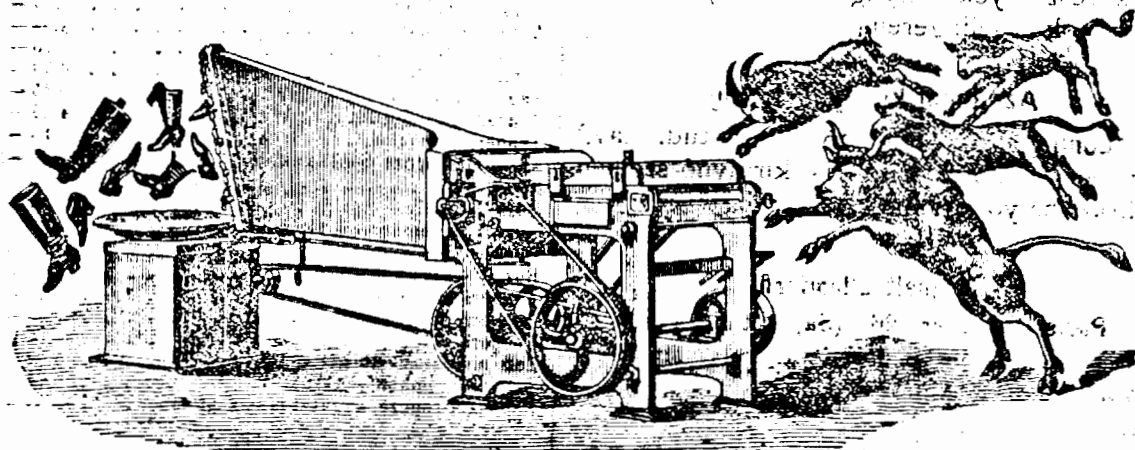
Zemplényi, igazgató.

Aradi czipőgyár

GORZÓ ANTAL ÉS TÁRSA

ARADON,

Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak palotájában.

Van szerencsénk az igen tisztelt helybeli és vidéki közönség becses figyelmét üzletünkre felhívni, ahol állandóan nagy raktárt tartunk kész czipők és csizmákban, a melyek nálunk a legjobb anyagból készülnek s a mellett a legutányosabban számíttatnak.

Küönösen súlyt fektetünk a mérték utáni megrendelésekre, a melynél főtörekvésünk, hogy az minden igénynek megfeleljen.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

1482

Kiváló tisztelettel

GORZÓ ANTAL és TÁRSA.

Hires legkedveltebb hazai pezsgő.

1418 Francia mód szerint, készítve

PRÉDA.

Dr. Ludwig Willibald Nagy-Maros.

Kapható Aradon: Éles Armin, Dürr Testvérek, Fehér Gyula uraknál s minden előkelő vendéglőben.

Saját pavillon a millenniumi kiállításon.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város tanácsa részéről ezennel hözhirre tétetik, hogy a f. évi

Őszi országos vásár.

október hó 30-án kezdődik s öt napon át, azaz 1896. évi október hó 30-tól 1896. november hó 3-ig bezárólag tartand.

Aradon, 1896. évi november hó 8-án

A városi tanács.

22949/1896.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földművelésügyi magyar kir. Miniszter ur folyó évi szeptember 25-én 60900 VI. 1. sz. a. kibocsátott rendelete nyomán ezennel közlirre tesszük, hogy mindazok, kik a phylloxera által elpusztított szőlők felújítását amerikai szőlővessző szaporító anyatelepek létesítése és szőlőoltványok előállítására és beültetésére által magukban vagy érdekeltek szövetkezésével kölcsön igénybe vétele mellett óhajtják, az erre vonatkozólag szükséges tudnivalókat, ugymint a művelési terv mintáját a szőlővessző és oltványi üzleti szokásokat, a hirdetést az amerikai szőlővessző szaporító anyatelepek létesítése és szőlőoltványok készítésének előmozdítása tárgyában, a rendeletet az 1896. évi V. t. végrehajtásával, s az utasítást az állami szőlő-

szeti és borászati szakközegek számára az 1896. évi V. t. végrehajtása körül teljesítendő szolgáltatásra nézve Arad szab. kir. város kapitányi hivatalánál megtekinthetik, ott elolvashatják vagy a mennyiben a nyomtatványokra szükségük volna, azt egy-egy példányban ott meg is kaphatják.

Arad, 1896. évi október hó 16-án.

A városi tanács.

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a város közönsége által 1897. évi január hó 1-től 1897. évi december hó 31-ig házilag eszközözendő munkálatokhoz szükséges keményfa anyagok szállítása iránt f. é. november hó 9-én d. e. 10 órákor árlejtést tart.

Kikiáltási ár az árjegyzékben kitüntetett egységarak.

Bánompénzül leteendő 50 ft készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek és az árjegyzék a gazdasági tanácsnak urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Kiadta:

Vannay Gyula

aljegyző.

KRISPIN JÓZSEF

ARADON

Deák Ferencz-utca 28. szám a. saját házában lévő

Z E N E M Ű

és hangszerkereskedésében

mindennemű hangjegyek és hangszerek legutányosabb árak mellett kaphatók.

Hangszerek becséréltetnek.

Zongora hangolások és javítások helyben és vidéken elvállaltatnak.

Árak: zongorák 50 fttól 1000 frtig, havibér 3 fttól felfelé. Hegedű, fuvola 4 fttól felfelé.

Költségek könyvtár használati díja havonként 80. kr., kötetenként 5 kr. 1100

Azonnali belépésre

2 forint napidíj mellett

adóügyekben jártas

végrehajtói irnok

kerestetik.

Okmányolt ajánlatok Kotzó Károly községi jegyzőhöz Pankotára intézendők 1474

3437—3431/896. szhoz.

Arverési hirdetmény.

Arad szab. kir. város tek árvászéke, mint gyámhatóság által f. évi 3437. és 3431. számú végzéssel a kiskoru Bogdán Anna tulajdonához tartozó Arad Erzsébet város csutora-utcai 15 szám alatti ház és telekre 770 frt becsárban önkéntes nyilvános árverés elrendeltetvén, — az árverés f. évi november hó 3-ik napján d. u. 3 órákor tüzetik ki t. Urbányi Béla ülnök urnak hivatalos helyiségében (városháza I. emelet), ezen árverés közhirre tétetik azzal, hogy árverelni szándékozők az árverés előtt bánom pénzül 100/0 készpénzben vagy árfolyam szerinti értékpapirban 77 frtot letenni, és a becsáron vagy azon felüli vételarat az árverési feltételek értelmében kötelesek lefizetni. — Árverési feltételek alulírott kiküldöttnél betekínthetők.

Kelt Aradon, 1896. október 26-án.

Simon Gábor

1481

árvászéki jegyző mint kiküldött.